

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2015)0318

EU:n rooli Lähi-idän rauhanprosessissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. syyskuuta 2015 EU:n roolista Lähi-idän rauhanprosessissa (2015/2685(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Lähi-idän rauhanprosessista,
 - ottaa huomioon 20. heinäkuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät Lähi-idän rauhanprosessista,
 - ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Federica Mogherinin ja hänen tiedottajansa äskettäiset julkilausumat Israelista, miehitetystä palestiinalaisalueesta, Lähi-idän rauhanprosessista ja EU:n tuesta YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestölle,
 - ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Israelin valtion välisestä assosiaatiosta tehdyn Euro–Välimeri-sopimuksen,
 - ottaa huomioon Euroopan yhteisön sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön väliaikaisen Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksen kaupasta ja yhteistyöstä,
 - ottaa huomioon asiaa koskevat YK:n yleiskokouksen sekä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon vuonna 1949 tehdyn neljännen Geneven sopimuksen siviilihenkilöiden suojelemisesta sodan aikana,
 - ottaa huomioon EU:n suuntaviivat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen edistämisestä,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. toteaa, että rauhan aikaan saaminen Lähi-itään on edelleen kansainvälisen yhteisön keskeinen painopiste sekä alueen vakauden ja turvallisuuden välttämätön edellytys; toteaa, että YK:n turvallisuusneuvosto pyrkii saamaan rauhanprosessin jälleen käyntiin;

- B. katsoo, että Israelin ja Palestiinan välinen konflikti on nähtävä osana laajempaa arabimaiden ja Israelin välistä konfliktia; toteaa, että EU:n käsityksen mukaan rauhan saaminen Lähi-itään edellyttää kattavaa alueellista ratkaisua; toteaa, että Syyrian väkivaltainen kriisi, Da'eshin nousu sekä kasvava radikalismi ja terrorismin leviäminen Lähi-idässä aiheuttavat merkittäviä turvallisuusuhkia Israelille ja koko alueelle pahentaen entisestään palestiinalaisten kärsimyksiä mutta myös luoden samalla arabivaltioiden ja Israelin välisiä yhteisiä etuja; toteaa, että Iranin kanssa tehty ydinalan sopimus, jossa EU oli huomattavassa roolissa, voi antaa rauhanprosessille ainutlaatuisen mahdollisuuden, jota ei saa jättää käyttämättä;
- C. toteaa, että EU on toistuvasti vahvistanut tukensa kahden valtion ratkaisulle, joka perustuu vuoden 1967 rajoihin ja Jerusalemin asemaan molempien valtioiden pääkaupunkina ja jossa turvallinen Israelin valtio ja itsenäinen, demokraattinen, alueellisesti yhtenäinen ja elinkelpoinen Palestiinan valtio elävät rauhassa ja turvassa rinnakkain, ja on vaatinut Israelin ja palestiinalaishallinnon suorien rauhanneuvottelujen käynnistämistä uudelleen;
- D. ottaa huomioon, että EU on Israelin tärkein kauppakumppani ja palestiinalaisten suurin avunantaja; toteaa, että komission varapuheenjohtaja / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Federica Mogherini on useaan otteeseen ilmaissut valmiutensa uudistaa ja tehostaa EU:n roolia Lähi-idän rauhanprosessissa; panee merkille, että Fernando Gentilini nimitettiin huhtikuussa 2015 uudeksi Lähi-idän rauhanprosessia käsitteleväksi EU:n erityisedustajaksi; toteaa, että huolimatta EU:n kunnianhimesta ja sitoutumisesta vaikuttavaan rooliin tässä kysymyksessä EU ei ole vielä saanut aikaan kattavaa ja johdonmukaista näkemystä osallistumisestaan Lähi-idän rauhanprosessiin tavalla, joka heijastaisi nopeasti muuttuvaa alueellista tilannetta;
1. on hyvin huolissaan Lähi-idän rauhanprosessin jatkuvasta pattitilanteesta ja kehottaa viipymättä jatkamaan uskottavia toimia rauhan aikaansaamiseksi; kehottaa sekä israelilaisia että palestiinalaisia välttämään toimia, jotka voivat lisätä jännitteitä, mukaan luettuina julkinen vihapuhe ja yllytys sekä yksipuoliset toimenpiteet, jotka voivat vaikuttaa neuvottelujen lopputulokseen ja vaarantaa kahden valtion ratkaisun toteutumiskelpoisuuden; korostaa, että konfliktin kestävä ratkaisu voidaan saada aikaan vain alueellisesti kaikkien asiaankuuluvien alueellisten sidosryhmien osallistuessa ja kansainvälisen yhteisön tuella;
 2. muistuttaa tukevansa vakaasti kahden valtion ratkaisua, joka perustuu vuoden 1967 rajoihin ja osapuolten sopimiin maa-alueiden vaihtoihin ja Jerusalemin asemaan molempien valtioiden pääkaupunkina ja joka käsittää turvallisen Israelin valtion ja itsenäisen, demokraattisen, alueellisesti yhtenäisen ja elinkelpoisen Palestiinan valtion, jotka elävät rinnakkain rauhan ja turvallisuuden vallitessa ja molempien osapuolten tunnustamina, itsemääräämisoikeuden ja kansainvälisen oikeuden täysimääräisen kunnioittamisen pohjalta; korostaa, että väkivallattomat menetelmät sekä ihmisoikeuksien ja humanitaarisen oikeuden kunnioittaminen ovat ainoa tapa saavuttaa oikeudenmukainen ja kestävä rauha israelilaisten ja palestiinalaisten välille;
 3. korostaa, että EU:n sekä kansainvälisen yhteisön on asetettava välittömästi etusijalle kaksi valtiota käsittävän ratkaisun pitäminen edelleen mahdollisena konkreettisin toimin ja taattava, että molempien osapuolten siviiliväestön oikeuksia kunnioitetaan täysin; odottaa EU:n käynnistämää jäseneltyä vuoropuhelua Israelin kanssa Länsirannan tilanteesta ja kaksi valtiota käsittävän ratkaisun säilyttämisestä, ja katsoo, että siinä olisi käsiteltävä myös siirtokuntia;

4. on ilahtunut siitä, että EU haluaa näyttää myönteistä esimerkkiä ja antaa tarvittavaa tukea ja siten helpottaa Israelin ja Palestiinan välisen konfliktin sekä arabimaiden ja Israelin välisen laajemman konfliktin ratkaisemista rauhanomaisin ja rakentavin keinoin, sillä Lähi-idän turvallisuus, vakaus ja vauraus on myös EU:n etu; kehottaa kuitenkin laatimaan aivan uudenlaisen EU:n lähestymistavan, joka todella edistäisi rauhaa sekä israelilaisten ja palestiinalaisten turvallisuutta; pitää myönteisenä komission varapuheenjohtajan / korkean edustajan henkilökohtaista sitoutumista sekä Lähi-idän rauhanprosessia käsittelevän EU:n uuden erityisedustajan nimittämistä, ja tukee heidän toimiaan tässä asiassa;
5. suhtautuu myönteisesti siihen, että EU on sitoutunut työskentelemään aktiivisesti rauhanprosessia koskevan uudistetun monenvälisen lähestymistavan aikaansaamiseksi kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä kuullen ja antaa aktiivisesti tukea osapuolille luottamuksen palauttamiseksi ja sellaisen luottamuksen ilmapiirin luomiseksi, joka on tarpeen merkityksellisten neuvottelujen aloittamiseksi mahdollisimman pian; panee merkille, että EU katsoo, että kansainvälisen tukiryhmän perustaminen on mahdollinen tapa edistää tavoitteen saavuttamista; korostaa, että EU on valmis osallistumaan yhteiseen työhön alueellisten kumppanien kanssa arabimaiden rauhanaloitteen pohjalta;
6. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja EU:n erityisedustajaa hyödyntämään paremmin EU:n ja sen jäsenvaltioiden poliittisia suhteita ja institutionaalista asiantuntemusta, koska Eurooppa on maantieteellisesti lähellä ja sillä on historialliset suhteet ja tiiviit taloudelliset yhteydet Lähi-idän alueeseen, jotta unioni voisi toimia aidossa poliittisessa roolissa israelilaisten ja palestiinalaisten välisessä rauhanprosessissa ja laajemminkin arabivaltioiden ja Israelin välisissä suhteissa; muistuttaa jäsenvaltioita, että niiden velvollisuudesta osallistua aktiivisesti Lähi-idän rauhanprosessin käsittelyä koskevan yhteisen eurooppalaisen kannan muodostamiseen sekä pidättyä tekemästä yksipuolisia aloitteita, jotka heikentävät EU:n tason toimia;
7. tukee YK:n turvallisuusneuvoston pyrkimyksiä israelilaisten ja palestiinalaisten välisten rauhanneuvottelujen käynnistämiseksi uudestaan; vaatii kuitenkin, että EU vaikutusvaltaisena toimijana täyttää velvollisuutensa ja tekee rohkean ja kattavan aluetta koskevan rauhanaloitteen; katsoo, että EU:n olisi toimittava keskeisessä roolissa määriteltäessä uudelleen kvartetin tavoitteita – jotka olisi täsmennettävä uudelleen kohti konfliktin poliittisen ratkaisun löytämistä – ja muotoa;
8. tuomitsee voimakkaasti Israelin siirtokuntien jatkuvan laajentamisen, joka on vastoin kansainvälistä humanitaarista oikeutta, lietsoo palestiinalaisten kaunaa ja heikentää mahdollisuuksia toteuttaa kestävä kahden valtion ratkaisu, ja kehottaa Israelin viranomaisia lopettamaan välittömästi siirtokuntien laajentamisen ja aloittamaan niiden purkamisen;
9. pitää myönteisenä, että EU erottaa toisistaan Israelin ja sen toimet miehityillä palestiinalaisalueilla ja on sitoutunut varmistamaan, että kaikissa EU:n ja Israelin välisissä sopimuksissa määrätään yksiselitteisesti ja nimenomaisesti, ettei niitä sovelleta Israelin vuonna 1967 miehittämiin alueisiin, kuten ulkoasiainneuvoston 20. heinäkuuta 2015 antamissa päätelmissä muistutettiin; panee merkille komission 19. heinäkuuta 2013 esittämät suuntaviivat Israelin 1967 miehittämillä alueilla sijaitsevien israelilaisten yhteisöjen mahdollisuudesta saada toimintaansa EU:n avustuksia ja palkintoja sekä tukea EU:n rahoitusvälineistä vuodesta 2014 lähtien, ja kirjeen, jonka 16 EU-maan ulkoministerit osoittivat komission varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle 13. huhtikuuta 2015 ja jossa kehoitetaan tätä ottamaan komissiossa johtoaseman, jotta

Israelin siirtokunnista peräisin olevia tuotteita koskevia EU:n laajuisia suuntaviivoja koskeva työ saadaan valmiiksi;

10. korostaa asianomaisten EU:n viranomaisten vastuuta sen varmistamisessa myös jatkossa, ettei mitään EU:n antamaa rahoitusta voida ohjata suoraan tai epäsuorasti terroristijärjestöille tai terroritoimintaan;
11. korostaa, että taisteluryhmien viimeaikaiset raketti-iskut Israelin alueelle ovat tuomittavia ja korostaa eskalaation riskiä; korostaa, että EU:n on ehdottomasti tehtävä yhteistyötä Israelin, palestiinalaishallinnon, Egyptin ja Jordanian kanssa Gazan alueella ja Länsirannalla toimivien terroristiryhmien aseistamisen sekä niiden harjoittaman aseiden salakuljettamisen, rakettien valmistamisen ja tunnelien rakentamisen estämiseksi; painottaa jälleen kerran, että on ensisijaisen tärkeää riisua aseista kaikki Gazan alueella toimivat terroristiryhmät ulkoasiainneuvoston heinäkuussa 2014 antamien päätelmien mukaisesti;
12. on erittäin huolissaan siirtokuntien asukkaiden lisääntyvästä väkivallasta Länsirannalla; pitää myönteisenä, että Israelin johto on laajasti tuominut äskettäisen tuhopolttohyökkäyksen Dawabshahin perhettä vastaan Duman kylässä, mutta muistuttaa Israelia sen täydestä vastuusta suojella palestiinalaisväestöä ja saattaa kaikki väkivaltaan syyllistyneet siirtokuntien asukkaat oikeuden eteen;
13. suhtautuu myönteisesti yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) mukaisen miehitetyillä palestiinalaisalueilla toteutettavan poliisi- ja oikeusvaltio-operaation (EUPOL COPPS) toimintaan, jonka puitteissa palestiinalaishallintoa avustetaan tulevan Palestiinan valtion poliisitoimen ja rikosoikeudellisten instituutioiden kehittämisessä; kehottaa aloittamaan uudelleen YTPP:n alaan kuuluvan rajavalvonnan avustusoperaation (EUBAM Rafah) ja myöntämään sille entistä laajemmat toimivaltuudet sekä riittävän rahoituksen ja henkilöstön, jotta se voi hoitaa käytännön valvontatoimia Egyptin ja Israelin rajoilla Gazan kaistaleella;
14. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja komissiota raportoimaan parlamentille EU:n rahoittamien rakenteiden ja hankkeiden tuhoista ja vahingoittamisesta miehitetyillä alueilla;
15. kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa tarjoamaan rahoitusta ja suojelua sellaisille alueella toimiville valtioista riippumattomille järjestöille, joiden poliittiset tavoitteet ovat Lähi-idän rauhanprosessin yleistavoitteiden mukaisia, sekä kehottaa EU:n viranomaisia käynnistämään toimet tärkeimpien vastapuolten kanssa tässä asiassa;
16. kehottaa jälleen lopettamaan Gazan alueen saarron ja aloittamaan pikaisesti alueen jälleenrakentamisen ja kunnostuksen kesän 2014 sodan jälkeen ja pitää tätä EU:n sekä kansainvälisen yhteisön humanitaarisen avun prioriteettina; antaa tunnustuksen YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestön (UNRWA) sankarilliselle työlle asiassa; kehottaa avunantajia maksamaan mahdollisimman pian Kairossa 12. lokakuuta 2014 pidetyssä Palestiinaa käsitelleessä kansainvälisessä konferenssissa ("Gazan jälleenrakentaminen") tekemänsä rahoitussitoumukset;
17. pitää myönteisinä Israelin äskettäin toteuttamia toimia Gazaan koskevien rajoitusten helpottamiseksi, mutta pitää valitettavana, että Israel rajoittaa jatkuvasti rakennusmateriaalien tuontia Gazaan; korostaa, että on tärkeää toteuttaa lisää

myönteisiä toimia – ja samalla huolehtia Israelin legitiimeistä turvallisuusnäkökohdista – jotta voidaan mahdollistaa täysimääräisesti humanitaarisen avun toimittaminen, jälleenrakentaminen ja talouden elpyminen; vaatii jäsenvaltioita täyttämään lupauksensa kannattaa trilogimenettelyä kyseisten jälleenrakennusmateriaalien valvomisessa ja tarkastamisessa;

18. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa toteuttamaan toimia vuoden 2014 Gazan konfliktia tutkineen YK:n riippumattoman tutkintakomission raporttiin sisältyvien suositusten panemiseksi täysimääräisesti täytäntöön, mukaan lukien suositukset Kansainvälisen rikostuomioistuimen työn aktiivisesta tukemisesta; pitää myönteisenä, että YK:n ihmisoikeusneuvostossa mukana olevat EU:n jäsenvaltiot puolsivat 3. heinäkuuta 2015 toimitetussa äänestyksessä yksimielisesti päätöslauselmaa, jonka ihmisoikeusneuvosto antoi aiheesta ”Ensuring accountability and justice for all violations of international law in the occupied Palestinian territory, including East Jerusalem” (oikeuden toteutumisen ja vastuuseen saattamisen varmistaminen kansainvälisen oikeuden loukkauksista miehityillä palestiinalaisalueilla, Itä-Jerusalem mukaan lukien);
19. korostaa, että palestiinalaisten keskinäinen sovinnonteko on tärkeä tekijä kahden valtion ratkaisuun pääsemiseksi, ja pahoittelee palestiinalaisten jatkuvaa epäsopua; tukee EU:n vaatimusta siitä, että palestiinalaisryhmien olisi tehtävä sovinto ja asetettava palestiinalaishallinnon paluu Gazan kaistaleelle ensisijaiseksi tavoitteeksi; kehottaa palestiinalaisryhmiä aloittamaan uudelleen ponnistelut sovinnon aikaansaamiseksi viipymättä ja erityisesti järjestämään jo kauan odotetut presidentin- ja parlamenttivaalit; korostaa, että palestiinalaishallinnon on otettava suurempi vastuu tässä asiassa ja hoidettava hallintotehtävänsä Gazan alueella muun muassa turvallisuuden ja siviilihallinnon aloilla sekä olemalla läsnä rajanylityspaikoilla;
20. kehottaa konfliktin kaikkia osapuolia kunnioittamaan täysin pidätettyinä ja vangittuina olevien oikeuksia syömälakossa olevat henkilöt mukaan lukien;
21. on hyvin huolissaan UNRWA:n vakavasta rahoituskriisistä; kehottaa EU:ta lisäämään rahallista tukeaan UNRWA:lle ja kaikkia muita avunantajia täyttämään lupauksensa virastolle sekä UNRWA:a jatkamaan hallintonsa parantamista, mutta kehottaa käsittelemään myös keskeistä palestiinalaispakolaisten ongelmaa; antaa tunnustuksen UNRWA:lle ja kiittää sen erinomaisesta panoksesta, jonka avulla on voitu käynnistää palestiinalaisten pakolaisoppilaiden kouluvuosi 2015–2016;
22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Lähi-idän rauhanprosessia käsittelevälle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, knesetille, Israelin presidentille ja parlamentille, Palestiinan lakiasäätävälle neuvostolle ja palestiinalaishallinnolle, Arabiliiton pääsihteerille, Egyptin, Jordanian ja Libanonin parlamenteille ja hallituksille sekä YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestön päävaltuutetulle.